

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 16

Жовтень 2017 р.

***Надання матеріального забезпечення застрахованим особам,
які працюють на умовах неповного робочого часу***

Щодо перевірки правомірності видачі листка непрацездатності

**Допомога по тимчасовій непрацездатності під час щорічної (основної чи
додаткової), відпустки для осіб, які постраждали внаслідок
Чорнобильської катастрофи та відпустки без збереження заробітної
плати**

Надання матеріального забезпечення застрахованим особам, які працюють на умовах неповного робочого часу

Відповідно до статті 18 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.99 р. № 1105 (далі – Закон № 1105) страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності та господарювання.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), якщо інше не передбачено законом.

Статтею 31 Закону № 1105 визначено, що підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності є виданий у встановленому порядку листок непрацездатності. Порядок і умови видачі, продовження та обліку листків непрацездатності, здійснення контролю за правильністю їх видачі встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за погодженням з Фондом.

Відповідно до пункту 2.1 Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2001р. № 455, листок непрацездатності в разі захворювання чи травми видається на весь період тимчасової непрацездатності, до її відновлення або до встановлення групи інвалідності медико-соціальною експертною комісією та обраховується в календарних днях.

Згідно із пунктом 2 Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 р. № 1266, сума страхових виплат застрахованій особі та оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця обчислюється шляхом множення суми денної виплати, розмір якої встановлюється у відсотках середньоденної заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) залежно від страхового стажу, якщо його наявність передбачена законодавством, на кількість календарних днів, що підлягають оплаті.

Враховуючи зазначене, оплаті підлягають усі календарні дні визначені листком непрацездатності, незважаючи на те, що на період тимчасової непрацездатності працівника припадають дні, які є для нього неробочими у зв'язку із встановленням неповного робочого часу.

ФОНД СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ З ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

ЛИСТ

від 11.05.2017 р. № 5-14/Н-225з-60

Щодо перевірки правомірності видачі листка непрацездатності

Статтею 22 Закону "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 23.09.99 р. N 1105 (далі - Закон N 1105) передбачено надання допомоги по тимчасовій непрацездатності застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу). Підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності є виданий у встановленому порядку листок непрацездатності (стаття 31 Закону N 1105).

Відповідно до статті 30 Закону N 1105 рішення про призначення матеріального забезпечення та надання соціальних послуг приймається комісією (уповноваженим) із соціального страхування, що створюється (обирається) на підприємстві, в установі, організації, до складу якої входять представники адміністрації підприємства, установи, організації та застрахованих осіб (виборних органів первинної профспілкової організації (профспілкового представника) або інших органів, які представляють інтереси застрахованих осіб).

Права, обов'язки та повноваження Комісії визначені розділами II, III Положення про комісію (уповноваженого) із загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, затвердженого постановою правління Фонду від 23.06.2008 р. N 25 (далі - Положення №25).

Так, згідно з пунктами 2.2, 3.1.1 Положення N 25 перевірка правильності видачі та заповнення документів, які є підставою для надання матеріального забезпечення та соціальних послуг, є не тільки повноваженням, але й **обов'язком Комісії**. За результатами розгляду підстав Комісія зобов'язана приймати рішення про призначення або відмову в призначенні матеріального забезпечення, припинення виплати його (повністю або частково).

Пунктом 6 частини 1 статті 9 Закону N 1105 визначене одне із основних завдань Фонду та його робочих органів, а саме - здійснення перевірок

обґрунтованості видачі та продовження листків непрацездатності застрахованим особам.

Враховуючи викладене, у разі необхідності Комісія має право звернутися до робочих органів відділень Фонду для проведення перевірки обґрунтованості видачі та продовження листків непрацездатності.

Окрім цього, згідно з пунктом 3.1.4 Положення N 25 Комісія має право брати участь у перевітках організації медичного обслуговування застрахованих осіб лікувально-профілактичним закладом, що розташований на підприємстві, а також дотримання хворими призначеного режиму лікування.

Допомога по тимчасовій непрацездатності під час щорічної (основної чи додаткової), відпустки для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та відпустки без збереження заробітної плати

Відповідно до абз .1 ч. 1 ст. 30 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 1105), матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності застрахованим особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), призначаються та надаються за основним місцем роботи (крім допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною), допомоги по вагітності та пологах, які надаються за основним місцем роботи та за сумісництвом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України).

Допомога по тимчасовій втраті працездатності надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (п. 1 ст. 22 Закону № 1105).

Відповідно до абз. 5 ч. 2 ст. 22 Закону № 1105, у разі настання тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, під час перебування в щорічній (основній чи додатковій) відпустці допомога надається в порядку та розмірах, установлених цим Законом.

При цьому, під щорічною відпусткою розуміється щорічна основна і щорічні додаткові відпустки (за шкідливий характер праці, ненормований робочий день, додаткова відпустка державним

службовцям тощо) відповідно до Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504 (ст. 4 Закону № 504).

Додаткова відпустка для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи не належить до виду щорічних відповідно до Закону № 504. Хоча ця відпустка й надається щороку із збереженням заробітної плати терміном 14 днів згідно зі статтями 20 та 21 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.1991 № 796-XII, але вона визначена як пільга та компенсація чорнобильцям. Це відрізняє її від щорічної відпустки, яка надається усім працівникам за умови роботи впродовж певного часу. Отже, листок непрацездатності не підлягає оплаті в період такої відпустки. Додаткова відпустка чорнобильцям 1 і 2 категорії не підлягає перенесенню або продовженню в разі тимчасової непрацездатності.

Крім того, відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 23. Закону № 1105, за період перебування застрахованої особи у відпустці без збереження заробітної плати, творчій відпустці, додатковій відпустці у зв'язку з навчанням допомога по тимчасовій непрацездатності не надається.

*Упорядкувала – Подгорець В.В., завідувач
відділу соціально-економічного захисту
працівників обкому Профспілки*